

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Landbouwontwikkelingsgebied Beemte - Vaassen

**Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport**

24 juni 2009 / rapportnummer 2263-23

1. HOOFDPUNTEN VAN HET MER

De gemeenten Apeldoorn en Epe bereiden een intergemeentelijk bestemmingsplan voor. Hierin wordt intensieve veehouderijbedrijven de mogelijkheid geboden zich te vestigen in het landbouwontwikkelingsgebied (LOG) Beemte-Vaassen. Als onderbouwing voor de besluitvorming wordt een plan-m.e.r.-procedure¹ doorlopen. De gemeenteraden zijn bevoegd gezag, waarbij de gemeente Apeldoorn coördinerend bevoegd gezag is.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie') beschouwt de volgende punten als hoofdpunten voor het op te stellen plan-milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat het MER een goede basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als het tenminste informatie geeft over:

- een onderbouwing van de totstandkoming en keuze van de uitgewerkte alternatieven;
- de 'milieugebruiksruimte' voor stikstof², geur en fijn stof. Onderbouw in welke gebieden wel en geen milieugebruiksruimte aanwezig is en waar met maatregelen milieugebruiksruimte gecreëerd kan worden;
- de maximaal mogelijke effecten op de Natura 2000-gebieden (indien nodig in een in het MER opgenomen passende beoordeling) en de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur.

Verder is voor het MER van belang dat het een zelfstandig leesbare samenvatting bevat, met voldoende onderbouwend kaartmateriaal³ en ander ondersteunend beeldmateriaal.

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie in meer detail weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de Notitie reikwijdte en detailniveau plan-MER landbouwontwikkelingsgebied Beemte-Vaassen (notitie R&D). Dat wil zeggen dat dit advies niet zelfstandig leesbaar is, maar in combinatie met de notitie R&D moet worden gelezen.

2. ACTIVITEIT EN KADERS UIT BELEID, WET- EN REGELGEVING

2.1 Voorgenomen activiteit

Het nieuwe bestemmingsplan richt zich vooral op de ontwikkelingsmogelijkheden en het her- en nieuwvestigingsbeleid van de intensieve veehouderij binnen het landbouwontwikkelingsgebied Beemte-Vaassen (verder LOG). Het LOG is begrensd in het Reconstructieplan Veluwe. Het bestemmingsplan geeft invulling aan bepaalde kaders die volgen uit het Reconstructieplan, namelijk het verplaatsen van intensieve veehouderijen uit extensiveringszones naar dit landbouwontwikkelingsgebied. Voor de nadere invulling van het LOG heeft

¹ Voor gegevens over de m.e.r.-procedure, de rol van de Commissie en de werkgroepsamenstelling, zie bijlage 1.

² Binnen de landbouw wordt de uitstoot van stikstof voornamelijk bepaald door de ammoniakemissies (NH₃). Echter ook verkeer draagt bij aan de stikstofconcentraties en -emissie door de uitstoot van NO_x. Voor de achtergrondconcentratie en depositieberekeningen is stikstof van belang en niet alleen NO_x of NH₃. Vandaar dat in dit advies meer algemeen wordt gesproken over stikstof.

³ Voorzien van duidelijke schaal en legenda.

eerder overleg en afstemming met de omgeving plaatsgevonden. Als resultaat hiervan zijn twee mogelijke inrichtingsvarianten beschreven in het ontwerp Gebiedsplan.⁴ Beschrijf in het MER de uit het gebiedsplan overgenomen uitgangspunten. Beschrijf de afwegingen die tot voorgenoemde uitgangspunten en randvoorwaarden hebben geleid en ondersteun dit met kaartmateriaal.

2.2 Kaders uit beleid, wet- en regelgeving

De notitie R&D geeft een helder en breed overzicht van de relevante wettelijke en beleidskaders en de randvoorwaarden die daaruit volgen. Geef deze kaders in het MER weer en geef aan op welke wijze deze randvoorwaarden doorwerken in het voornemen. Bespreek tevens de randvoorwaarden en ontwikkelingen die volgen uit beleidskaders rondom:

- cultuurhistorie en aardkundige waarden;
- de wetgeving op het gebied van dierwelzijn zoals het Varkensbesluit, het Legkippenbesluit 2003 en het Vleeskuikenbesluit;
- het Besluit huisvesting en de mogelijke ontwikkelingen (bij het voldoen aan het besluit) voor de emissie van ammoniak vanuit de veehouderij.⁵

Beschrijf welke mogelijkheden binnen de context van het bestemmingsplan bestaan om aan te sluiten bij beleidsambities en -afspraken voor duurzame ontwikkeling.⁶ Het gaat dan bijvoorbeeld om mogelijkheden van gezamenlijke voorzieningen bij de ontwikkeling van de LOG's, zoals;

- energiebesparing/energiezuinige technieken;
- duurzame energieopwekking als centrale mest- en covergisting;
- het leveren van restwarmte aan woningen /bedrijven;
- warmte/koude opslag.

Geef aan hoe deze eventuele voorzieningen vorm zouden kunnen krijgen binnen de onderzochte alternatieven.

2.2.1 Kaders uit de Natuurbeschermingswet 1998

Zoals in de notitie R&D beschreven is naar verwachting een passende beoordeling nodig (zie ook paragraaf 4.2). Op een afstand van 4 tot 6 kilometer van het plangebied liggen twee Natura 2000-gebieden; 'Veluwe' en 'Uiterwaarden IJssel'. Gezien de hoge achtergrondconcentraties van stikstof en de gevoeligheid van habitattypen⁷ hiervoor, is er sprake van een overbelaste situatie. Elke toename van stikstofdepositie op de gevoelige Natura 2000 gebieden in een overbelaste situatie wordt in het kader van de Natuurbeschermingswet al snel beoordeeld als 'mogelijk significant'.

Een eventuele toename van stikstofdepositie op omliggende Natura-2000 gebieden vormt mogelijk een beperking voor de vestigings- en uitbreidingsmogelijkheden van de intensieve en rundveehouderij binnen het LOG. De Commissie adviseert daarom in het MER niet alleen de mogelijkheden voor uitbreiding, nieuw- en hervestiging, die een toename van stikstofdepositie tot gevolg hebben, in beeld te brengen. Door te onderzoeken of er mogelijk een relatie te

⁴ Ontwerp Gebiedsplan LOG Beemte-Vaassen, juni 2008. Gemeente Apeldoorn, Gemeente Epe en Dienst Landelijk gebied. Het ontwerp gebiedsplan zal naar verwachting nog in definitieve vorm worden vastgesteld (mondelijke mededeling tijdens locatiebezoek - 29 mei 2009 in Apeldoorn).

⁵ zowel intensieve veehouderij als rundveehouderij.

⁶ Zoals het klimaatakkoord tussen het ministerie van VROM en de VNG van 12 november 2007.

⁷ Binnen de 'Veluwe' is het meest gevoelige habitatype 'actieve hoogvenen', binnen 'Uiterwaarden IJssel' gaat het om stroomdalgraslanden (Dobben et al., 2008. Overzicht kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000-gebieden).

leggen is met de locaties waar een afname van stikstofdepositie plaatsvindt, doordat intensieve veehouderijbedrijven vertrekken, kan blijken dat er in totaliteit geen toename is van stikstofdepositie op Natura 2000.⁸

Maak in het MER inzichtelijk in hoeverre en hoe het bestemmingsplan voor het LOG (verder bestemmingsplan) kan sturen in de gewenste verplaatsing van extensiveringsgebied naar LOG. De notitie R&D beschrijft dat maximaal 8 intensieve veehouderijbedrijven zich nieuw mogen vestigen. Geef aan welke eisen en randvoorwaarden aan uitbreiding en her- en nieuwvestiging worden gesteld. Beschrijf ook of en zo ja, hoe deze randvoorwaarden worden gewaarborgd in het bestemmingsplan.

Ga tevens in op het (toekomstige) Natura 2000-beheerplan 'Veluwe' en 'Uiterwaarden IJssel'. Hierin zal worden vastgelegd welke maatregelen moeten leiden tot het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen, en op welke termijn. De Commissie adviseert de gemeente om in de motivering van het bestemmingsplan in te gaan op de rol die zij mogelijk kan spelen bij het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen.

3. ALTERNATIEVENBESCHRIJVING

3.1 Referentiesituatie en autonome ontwikkeling

De referentiesituatie bestaat uit de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied (huidige situatie) en de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling.

Voor de Commissie ligt het accent voor het beschrijven van de autonome ontwikkeling op het verkrijgen van een beeld van de ontwikkelingen van de stikstofemissie en de hieruit voortvloeiende stikstofdepositie op kwetsbare natuur, waaronder Natura 2000-gebieden en de (Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur. Ga hiervoor in op de bestaande situatie en autonome ontwikkelingen voor:

- de intensieve veehouderij en de rundveehouderij. Ga hierbij in op de verwachte beëindiging, nieuwvestiging en groei van de bedrijven. Ga in op mogelijke ontwikkeling in (milieuvriendelijke) stalsystemen en de verwachte groei en schaalvergroting van de rundveehouderij bij opheffing van de melkquotering;
- overige bronnen die bijdragen aan de achtergronddepositie van stikstof. Houd hierbij rekening met de verkeersontwikkelingen op A50 en de ontwikkelingen die volgen uit het nog op te stellen bestemmingsplan buitengebied Epe.

De Commissie adviseert de autonome ontwikkeling uit te werken aan de hand van scenario's die de bandbreedte van de verwachte ontwikkelingen weergeven.

Binnen de autonome ontwikkeling vallen ook de mogelijkheden van het huidige bestemmingsplan en de vigerende wettelijke verplichtingen⁹. Het Recon-

⁸ Geef daarbij in het MER op kaart weer wat de stop- en hervestigingslocaties zijn van te verplaatsen bedrijven. Maak inzichtelijk welke afname van stikstofdepositie de verplaatsing tot gevolg heeft en bepaal (los hiervan) de toename. Let hierbij op, zoals in de notitie R&D aangegeven, op de ontwikkeling van nieuwe randvoorwaarden voor stikstofdepositie vanuit beleid, kaders voor vergunningverlening en jurisprudentie.

structieplan Veluwe kan geen deel uitmaken van de autonome ontwikkeling. De verplaatsing en/of uitbreiding van agrarische bedrijven binnen het LOG maken juist onderdeel uit van het op te stellen bestemmingsplan.

3.2 Alternatieven

In de notitie R&D heeft de initiatiefnemer aangegeven twee alternatieven (in de notitie varianten genoemd) in het MER uit te werken, namelijk het mogelijk maken van vestiging van de intensieve veehouderij:

1. langs twee bestaande wegen;
2. langs een nieuw aan te leggen weg.

Beschrijf in het MER hoe de twee inrichtingsvarianten, binnen de gestelde randvoorwaarden, kunnen worden ontwikkeld. Houd hierbij rekening met de borging van deze randvoorwaarden in het bestemmingsplan (zoals ook aangegeven in §2.2.1 'kaders Natuurbeschermingswet 1998'). De Commissie adviseert hiervoor de milieugebruiksruimte in beeld te brengen.¹⁰

4. **BESTAANDE MILIEUSITUATIE EN MILIEUGEVOLGEN**

4.1 Algemeen

Voor het MER dienen alle relevante ontwikkelingen met mogelijk aanzienlijke milieueffecten belicht te worden die in het bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt. Ook eventuele functiewijzigingen (zoals recreatie) kunnen van belang zijn voor de bepaling van de milieugevolgen van het voornemen. Bij de beschrijving van milieugevolgen dienen de effecten cumulatief in beeld gebracht te worden.

De effectbeschrijving dient een detailniveau te hebben dat voldoende is voor de besluitvorming. Voor milieuaspecten waarvan de gevolgen naar verwachting ruim binnen beleidsmatige randvoorwaarden en ver onder wettelijke grenswaarden blijven is een globale en kwalitatieve effectbeschrijving voldoende. Bij (mogelijke) knelpunten (zoals bij stikstofdepositie op kwetsbare natuur) dienen de effecten echter zo veel mogelijk kwantitatief beschreven te worden.

Om het plan te kunnen toetsen aan normen en beleid dient het MER de *maximale* milieugevolgen te beschrijven van de activiteiten die het bestemmingsplan mogelijk maakt (zogenaamde 'worst case'). Indien uit het MER

⁹ Zoals de wettelijke verplichting dat alle IPPC-plichtige bedrijven per 30 oktober 2007 voldoen aan de IPPC-richtlijn en het Besluit huisvesting dat per 1 april 2008 van kracht is geworden. Houd daarbij ook rekening met de doorwerking van wetgeving op het gebied van welzijn voor dieren (uitgaande van hetzelfde aantal dieren, zullen de stallen mogelijk in oppervlakte toe moeten nemen).

¹⁰ Bepaal hiervoor:

- 1) de ruimte die is er is voor een toename van de emissie van stikstof, geur en fijn stof;
- 2) de behoefte aan uitbreiding, her- en nieuwvestiging van intensieve veehouderij, rundveehouderij en niet-agrarische activiteiten. Bepaald aan de hand hiervan de verwachte toename voor de emissie van stikstof, geur en fijn stof;
- 3) Bepaal op basis van de ruimte en de reële behoefte welke ruimte de gemeente aan (nieuwe) initiatieven wil en kan geven in het op te stellen bestemmingsplan. Als blijkt dat de milieugebruiksruimte onvoldoende is om te voorzien in de ontwikkelbehoefte, maak dan inzichtelijk welke (mitigerende) maatregelen genomen kunnen worden.

blijkt dat deze activiteiten (kunnen) leiden tot overschrijdingssituaties dienen mitigerende maatregelen beschreven te worden.

4.2 Natuur

Ga voor natuur in op de mogelijke gevolgen voor kenmerkende en beschermde soorten en beschermde gebieden. Geef ook de effecten aan van het voornemen op andere natuur in het studiegebied die voor verzuring of vermessing gevoelig is.¹¹ Breng hierbij ook de (verandering in de) milieubelasting in beeld die veroorzaakt wordt door initiatieven in het studiegebied. Benut hiervoor de relevante delen van de verzamelde informatie voor het bepalen van de milieugebruiksruimte (zie §3.2).

Natura 2000

Zoals in de notitie R&D beschreven is naar verwachting een passende beoordeling nodig. Om de effecten op Natura 2000-gebieden goed te kunnen beoordelen adviseert de Commissie te beschrijven:

- de instandhoudingdoelstellingen, de staat van instandhouding en de kritische depositiewaarden voor de habitattypen in de Natura 2000-gebieden;
- de achtergrondconcentraties van de stikstof in de natuurgebieden. Gebruik voor de bepaling van de achtergronddeposities recente gegevens;
- de mogelijke (verandering van) stikstofdepositie op de natuurgebieden van de verschillende alternatieven. Geef daarbij aan welk rekenmodel is gebruikt, welke aannames zijn gedaan en wat de (on)nauwkeurigheid is van de berekeningen.

Maak inzichtelijk welke (mitigerende) maatregelen genomen kunnen worden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het beperken van de kavelgrootte, bouwhoogte, eisen aan technische middelen om emissies te reduceren, bedrijfsverplaatsingen, saneren van niet gebruikte milieuvergunningen en herbestemmen van niet meer in agrarisch gebruik zijnde locaties. Motiveer in de effectbepaling voor natuur welke referentiesituatie wordt gehanteerd.¹² Baseer de effectbepaling op de door het plan mogelijk verandering van stikstofdepositie.

Onderzoek in de passende beoordeling, indien van toepassing, of de zekerheid kan worden verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet aantast. Neem de passende beoordeling op in het MER. Indien gebruik wordt gemaakt van saldering raadt de Commissie aan de gevolgen voor Natura 2000 van afname (als gevolg van stoppen en verplaatsing) en toename (als gevolg van nieuw-, hervestiging en uitbreiding) apart in beeld te brengen.¹³

¹¹ Hieronder verstaat de Commissie de kwetsbare gebieden uit de Wav, als ook de voor verzuring gevoelige gebieden met natuurwaarde die niet onder de Wav vallen. Het gaat hier niet om elk groenelement, maar om gebieden met een belangrijke natuurwaarde.

¹² Binnen MER bestaat de referentiesituatie gewoonlijk uit de huidige situatie plus de autonome ontwikkeling. In het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 kan een andere referentiesituatie van toepassing zijn voor de effectbepaling.

¹³ Het kan dan gaan om het mogelijk maken van de uitbreiding van bedrijven en bijbehorende toename in depositie door saldering met de afname van depositie door stoppende bedrijven. Hiervoor moet per Natura 2000-gebied in beeld worden gebracht waar de gevoelige habitattypen voorkomen en wat daarop de effecten zijn. Het slechts benoemen van een per saldo afname is onvoldoende om significante gevolgen uit te sluiten (zoals ook blijkt uit o.a. de volgende uitspraken: ABRvS, 29 maart 2006, 200503949/1; ABRvS, 22 oktober 2008, 200709052/1. Een manier om de mogelijkheden van saldering in beeld te brengen is het opzetten van een depositieboekhouding voor de betreffende Natura 2000-gebieden.

Uit de Notitie R&D blijkt dat de bestemmingsplanwijziging zich enkel richt op de ontwikkeling van de intensieve veehouderij. Indien dit plan echter wel andere ontwikkelingen mogelijk maakt, dient in de passende beoordeling aangetoond te worden dat deze in cumulatie met elkaar en het voornemen geen significant negatieve gevolgen op Natura 2000-gebieden kunnen hebben. Uit de wetgeving volgt dat een project alleen doorgang kan vinden als deze zekerheid wordt verkregen of de zogenaamde ADC-toets¹⁴ met succes wordt doorlopen.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

Bepaal voor de EHS wat de 'wezenlijke kenmerken en waarden' zijn, in hoeverre deze worden aangetast of versterkt en of het voornemen past binnen het toetsingskader voor de EHS.¹⁵

Beschermde soorten

Beschrijf welke door de Flora- en faunawet beschermde soorten te verwachten zijn in het plangebied en geef aan tot welke categorie deze soorten behoren.¹⁶ Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor deze beschermde soorten¹⁷ en bepaal of verbodsbepalingen¹⁸ overtreden kunnen worden. Beschrijf mitigerende maatregelen die eventuele effecten kunnen beperken of voorkomen.

4.3 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

In de notitie R&D wordt ingegaan op mogelijke gevolgen voor landschap en archeologie. Werk de aanwezige waarden en gevolgen in het MER verder uit. Ga daarnaast in op de mogelijke gevolgen voor cultuurhistorische waarden.

Ga bij de effectbepaling niet alleen in op de afzonderlijke cultuurhistorische, aardkundige en landschappelijke waarden, maar ook op de samenhang tussen deze waarden binnen het plangebied en de mogelijke (positieve en negatieve) gevolgen hiervoor. Geef aan waar en hoe negatieve effecten in kwetsbare en/of hoog gewaardeerde landschapstypen, aardkundige en/of cultuurhistorische waarden via het bestemmingsplan kunnen worden voorkomen of beperkt. Bijvoorbeeld door maatregelen voor de inpassing van bouwmogelijkheden.

Landschap

De gemeente is volgens de notitie R&D in vier landschappelijke deelgebieden¹⁹ te verdelen. Werk deze indeling met kenmerkende waarden verder uit in het

¹⁴ Dit houdt op grond van art. 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998 respectievelijk in:

- A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling? inclusief locatiealternatieven.
- D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?
- C: welke Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

¹⁵ Het toetsingskader zoals beschreven in de Nota Ruimte, Spelregels EHS en/of provinciale uitwerkingen daarvan. Bijvoorbeeld de Steekplanuitwerking 'Kernkwaliteiten en omgevingscondities van de Gelderse ecologische hoofdstructuur'.

¹⁶ Er wordt onderscheid gemaakt tussen de categorieën: tabel 1 (algemeen), 2 (overig) en 3 (Bijlage IV HR/ bijlage 1 AMvB) soorten en vogels.

¹⁷ Bij de inventarisatie van de beschermde soorten kan gebruik worden gemaakt van gegevens en protocollen van de Gegevensautoriteit Natuur: www.gegevensautoriteitnatuur.nl

¹⁸ De verbodsbepalingen zijn opgenomen in art. 8 (planten) en 9 - 12 (dieren) van de Flora- en faunawet.

¹⁹ Notitie R&D pagina 29.

MER. Geeft daarbij een waardering van deze karakteristieke elementen.²⁰ De Commissie adviseert de karakteristieken van het landschap te visualiseren en bij de landschappelijke inpassing hierbij aan te sluiten. Geef middels visualisatie of fotobewerking een beeld van de impact die de inplaatsing van nieuwe bedrijven qua maatvoering van bebouwing en uitstraling kan hebben op de huidige landschapstypen.

Archeologie

Geef in de beschrijving van de huidige situatie inzicht in de ligging van archeologische waarden aan de hand van de Archeologische waardekaart (zoals genoemd op pagina 17) en ga in op de mogelijke gevolgen van het plan. Beschrijf mogelijkheden voor mitigerende maatregelen.

4.4 Verkeer, geluid en luchtkwaliteit

Beschrijf (indien onderscheidend) de verkeersbewegingen die horen bij de verschillende alternatieven. Bepaal in hoeverre en waar mogelijk knelpunten kunnen ontstaan.

Breng de geluidsproductie in beeld van bedrijven/activiteiten met een relevante geluidsproductie. Ga hierbij in op de ligging van geluidsgevoelige bestemmingen en mogelijke knelpunten in relatie tot de voorkeursgrenswaarde.

Maak aannemelijk dat het voornemen realiseerbaar is binnen de luchtkwaliteitseisen van de Wet milieubeheer. Indien er risico bestaat op overschrijding van de grenswaarden, is een modelberekening nodig voor deze toetsing.²¹ Beschrijf in het MER op kwantitatieve wijze:

- de emissietoename door de initiatieven, die mogelijk worden gemaakt door de bestemmingsplanherziening. Betrek hierbij, naast de (intensieve en rund-)veehouderij, ook de bijdrage van het verkeer en vervoer;
- de concentraties van fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}) en NO₂ van de verschillende alternatieven (inclusief verkeersbewegingen) en de referentiesituatie. Werk hierbij met concentratiecontouren (op kaart), zodat inzichtelijk wordt wat de luchtconcentraties zijn in het studiegebied. Breng daarbij ook in beeld wat de concentraties onder de grenswaarden zijn, in verband met mogelijke gezondheidseffecten. Geef in deze contouren ook de ligging van de woningen en andere gevoelige bestemmingen aan;
- de effecten van de benodigde mitigerende maatregelen, waarmee kan worden voldaan aan de grenswaarden;
- de toetsing van de fijn stofconcentraties aan de Wet milieubeheer (PM₁₀) (luchtkwaliteitseisen)²² en aan de luchtkwaliteitseisen zoals opgenomen in de EU-richtlijn voor PM_{2,5}.

²⁰ Dit kan bijvoorbeeld aan de hand van (1) de (regionale) kenmerkendheid, (2) de zeldzaamheid, (3) de gaafheid en (4) de vervangbaarheid.

²¹ Voer alle berekeningen uit conform de Ministeriële regeling Beoordeling luchtkwaliteit 2007 van het Ministerie voor Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.

²² Sinds 15 november 2007 vervangt de gewijzigde Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen) het Besluit luchtkwaliteit 2005. De luchtkwaliteitseisen zijn opgenomen in de Wet milieubeheer.

4.5 Geur

Geef inzicht in het aantal geurgehinderen en in de mate van geurhinder. Maak daarbij gebruik van kaarten met de huidige en toekomstige geurniveaus. Bepaal in hoeverre aan de gemeentelijke geurverordening en landelijke normen voldaan wordt.

4.6 Bodem en water

Geef in het MER aan welke gebieden bekend zijn als bodembeschermingsgebied, hydrologische aandachtsgebied en verdroogd gebied en welke gevolgen de status van deze gebieden heeft voor de planonderdelen. Beschrijf in het MER de mogelijke effecten van alle relevante activiteiten op de bodemkwaliteit, geomorfologie, oppervlakte water (kwantiteit en kwaliteit) en grondwater (kwantiteit).

Indien er een watertoets wordt uitgevoerd adviseert de Commissie de voor de m.e.r. relevante resultaten in het MER op te nemen. Geef aan in hoeverre afstemming met de waterbeheerder heeft plaatsgevonden.

5. MONITORING EN EVALUATIE

Een goede monitoring van de milieugebruiksruimte en de effecten van ontwikkelingen en maatregelen daarop is bijzonder belangrijk om te kunnen beoordelen of en tot welke totale depositie uitbreidingen/ nieuwvestiging mogelijk zijn, of dat voldoende afname van depositie wordt bereikt. Daarom geeft de Commissie in overweging een depositieboekhouding op te zetten voor het gehele gebied. Dit maakt het eenvoudiger om per nieuw initiatief te beoordelen of dit wel of niet kan, of onder welke voorwaarden.

Belangrijk is daarnaast een evaluatiemoment af te spreken waarbij de ontwikkeling van de depositie wordt afgezet tegen de nagestreefde ontwikkeling. Daarbij past een plan van aanpak in geval de nagestreefde depositiewaarde niet wordt gerealiseerd. Dit maakt tijdige bijsturing mogelijk.

De Commissie adviseert het bevoegd gezag om bij het besluit aan te geven hoe en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling dat de initiatiefnemer in het MER een aanzet geeft tot dit evaluatieonderzoek en daarbij een verband legt met de geconstateerde leemten in informatie en onzekerheden.

6. OVERIGE ASPECTEN

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven', 'leemten in milieu-informatie' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

Kaartmateriaal

Gebruik in het MER recent kaartmateriaal (met legenda), dat de teksten inzichtelijk maakt en verduidelijkt. Neem in ieder geval kaarten op met daarop:

- de ligging van de bestaande veehouderijbedrijven en de intensieve veehouderijen in het buitengebied. Geef daarbij aan wat de omvang is van deze bedrijven en welke bedrijven op termijn zullen stoppen en welke zich willen doorontwikkelen;
- de ligging van Natura 2000-gebieden en andere (zeer) kwetsbare natuur in de nabijheid van het plangebied.

Neem in ieder geval één kaart op met daarop aangegeven alle gebruikte topografische aanduidingen.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: de Colleges van Burgemeester en wethouders van de gemeenten Apeldoorn en Epe

Bevoegd gezag: de gemeenteraden van Apeldoorn (coördinerend) en Epe

Besluit: vaststellen van intergemeentelijk bestemmingsplan voor het landbouwontwikkelingsgebied Beemte-Vaassen

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C14.0

Activiteit: intensieve veehouderijbedrijven de mogelijkheid bieden zich te her- of nieuwvestigen of uit te breiden binnen het landbouwontwikkelingsgebied Beemte-Vaassen.

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- notitie reikwijdte en detailniveau planMER landbouwontwikkelingsgebied Beemte-Vaassen, Arcadis, 21 april 2009;
- Ontwerp-gebiedsplan LOG Beemte-Vaassen, gemeente Apeldoorn, gemeente Epe en Dienst Landelijk gebied, juni 2008;
- Eindverslag inspraak ontwerp gebiedsplan Landbouwontwikkelingsgebied Beemte-Vaassen, gemeente Apeldoorn en gemeente Epe, november 2008.

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Procedurele gegevens:

advies aanvraag: 28 mei 2009

advies reikwijdte en detailniveau: 24 juni 2009

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie neemt hierbij de notitie reikwijdte en detailniveau als uitgangspunt.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

J.G. Arkes

drs. T. Bakker (werkgroepsecretaris)

mr. F.W.R. Evers (voorzitter)

drs. S.R.J. Jansen

ir. J.A. Nuesink

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport Landbouwontwikkelingsgebied Beemte - Vaassen

De gemeenten Apeldoorn en Epe bereiden een intergemeentelijk bestemmingsplan voor. Hierin wordt intensieve veehouderijbedrijven de mogelijkheid geboden zich te vestigen in het landbouwontwikkelingsgebied (LOG) Beemte-Vaassen. Als onderbouwing voor de besluitvorming wordt een plan-m.e.r.-procedure doorlopen.

ISBN: 978-90-421-2755-5

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

